

تشخیص نوع مدولاسیون در استاندارد DVB-S2

با استفاده از ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو

محسن فرهنگ^{۱*}، علی قلعه^۲، حمید دهقانی^۳

۱- کارشناس ارشد مهندسی مخابرات، ۲- دانشجوی کارشناسی ارشد هوش مصنوعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قزوین

۳- استادیار، دانشگاه صنعتی مالک اشتر

(دریافت: ۹۱/۰۹/۱۱، پذیرش: ۹۱/۱۲/۱۵)

چکیده

در فرآیند شنود سیگنال‌های مخابراتی دشمن، شناسایی نوع مدولاسیون سیگنال دریافتی از اهمیت بالایی برخوردار است. با توجه به رشد روزافزون کاربردهای ماهواره در مخابرات نظامی، در این مقاله روشی نوین برای شناسایی نوع مدولاسیون‌های به کار رفته در یکی از استانداردهای مهم مخابرات ماهواره‌ای یعنی DVB-S2 ارائه شده است. روش پیشنهاد شده در این مقاله، کامولنت‌های مراتب چهارم و ششم را به عنوان ویژگی‌ها از سیگنال دریافتی استخراج می‌کند. این ویژگی‌ها به یک الگوریتم اتصال ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو داده می‌شوند که در آن، برای هر جفت از مدولاسیون‌های کاندید، یک ماشین بردار پشتیبان باینری (دو کلاسی) در نظر گرفته شده است. در این الگوریتم نوع مدولاسیون انتخاب شده توسط بیشترین تعداد ماشین‌های بردار پشتیبان، به عنوان تصمیم نهایی تشخیص مدولاسیون برگزیده می‌شود. نتایج شبیه‌سازی‌ها نشان می‌دهد که این روش پیشنهادی در مقایسه با برخی از روش‌های پیشین نرخ تشخیص صحیح بالاتری، به ویژه در SNRهای پایین ارائه می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: شنود سیگنال، شناسایی مدولاسیون، استخراج ویژگی، شناسایی الگو، ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو، استاندارد DVB-S2.

در حال تبدیل شدن به یک فناوری مهم برای کاربردهای تجاری نظریه مدیریت طیف پویا و شناسایی تداخل می‌باشد [۱-۲]. در مخابرات نظامی برای شنود سیگنال‌های دشمن نیاز به آگاهی از نوع مدولاسیون سیگنال دریافتی است. اگرچه DVB-S2 یک استاندارد تجاری بوده، اما مدولاسیون‌های به کار رفته در آن از رایج‌ترین مدولاسیون‌های مخابرات ماهواره‌ای می‌باشند. از این جهت تحقیق بر روی ویژگی‌های این مدولاسیون‌ها و همچنین روش‌های شناسایی آنها از اهمیت بالایی در شنود سیگنال‌های مخابرات ماهواره‌ای دشمن برخوردار است و می‌توان در آینده از نتایج این تحقیقات برای سیستم‌های نظامی مشابه استفاده کرد.

در دنیای مخابرات تجاری نیز اهمیت روزافزون رادیو نرم‌افزاری باعث رشد و توسعه الگوریتم‌های طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون شده است. امروزه در بسیاری از سیستم‌های مخابراتی، از فنون مدولاسیون وفقی^۵ استفاده می‌شود. در این سیستم‌ها فرستنده بر اساس وضعیت کanal و کیفیت خدمات مورد نظر، نوع مدولاسیون مناسب را انتخاب می‌کند. برای مثال در استاندارد IEEE 802.11 از مدولاسیون‌های QPSK، BPSK، 16QAM و

۱. مقدمه
شنود سیگنال‌های مخابراتی دشمن یکی از ارکان مهم عملیات‌های جنگ الکترونیک است. استخراج اطلاعات نهفته در هر سیگنال مخابراتی نیازمند آگاهی از پارامترهای مختلف سیگنال نظریه فرکانس حامل، نوع مدولاسیون، نرخ سمبل، نوع کدینگ و غیره است. یکی از مهم‌ترین این پارامترها، نوع مدولاسیون استفاده شده در سیگنال مخابراتی است که تحقیقات و مقالات متعددی به ارائه روش‌هایی برای شناسایی آن از روی بازه زمانی محدودی از سیگنال دریافتی پرداخته‌اند. در این مقالات، فرآیند شناسایی کور نوع مدولاسیون یک سیگنال دریافتی را، طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون^۱ یا تشخیص خودکار مدولاسیون^۲ می‌نامند. در قالب گیرنده‌های هوشمند، طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون به عنوان مرحله میانی، بین زیرسیستم‌های کشف سیگنال و مدولاسیون قرار دارد. کاربردهای تشخیص مدولاسیون به دو دسته نظامی و تجاری تقسیم می‌شوند. بیش از دهه، طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون، یک موضوع مهم در کاربردهای نظامی مانند شنود سیگنال، جنگ الکترونیک و نظارت^۳ بوده است. در سال‌های اخیر، با رشد محبوبیت رادیو نرم‌افزاری و رادیو شناختگر^۴، طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون

^۱ Adaptive Modulation

^۲ ایمیل نویسنده پاسخگو: farhang.mohsen@gmail.com

^۳ Automatic Modulation Classification (Amc)

^۴ Automatic Modulation Recognition (Amr)

^۵ Surveillance

^۶ Cognitive Radio

دریافتی، به عنوان ویژگی‌ها استخراج می‌شوند. این ویژگی‌ها به یک طبقه‌بندی کننده الگو داده می‌شوند که بر پایه اتصال دویله‌دوی ماشین‌های بردار پشتیبان^۸ کار می‌کند. کامولنت‌ها ویژگی‌هایی هستند که محاسبه آنها ساده است و عملکرد بهنسبت قابل اعتمادی در طبقه‌بندی ارائه می‌کنند. از این جهت در مسئله طبقه‌بندی مدولاسیون، توجه ویژگی‌ای به کامولنت‌ها شده است [۱۲]. ماشین بردار پشتیبان نیز یک ابزار قدرتمند برای طبقه‌بندی باینری است. رویکردهای متعددی برای تطبیق ماشین‌های بردار پشتیبان با مسئله طبقه‌بندی با بیش از دو کلاس وجود دارند [۱۳]. مسئله طبقه‌بندی مورد نظر این مقاله نیز یک مسئله طبقه‌بندی چند کلاسی است که برای حل آن، روش اتصال دویله‌دوی ماشین‌های بردار پشتیبان پیشنهاد شده است. عملکرد روش پیشنهادی در شناسایی مدولاسیون‌های به کار رفته در مخابرات ماهواره‌ای و به‌طور خاص در استاندارد نسل دوم، همه‌پخشی پهن‌باند ماهواره‌ای است. سیستم DVB-S2^۹ بررسی شده است. استاندارد DVB-S2 نسل دوم استاندارد مشخصات فنی برای کاربردهای پهن‌باند ماهواره‌ای است. سیستم DVB-S2 ابزاری برای پیاده‌سازی کاربردهای ماهواره‌ای نظیر همه‌پخشی صدا و تصویر و دسترسی اینترنتی را فراهم می‌کند. استاندارد DVB-S2 به صورت وفقی از ترکیب کدهای آزمون توازن با چگالی پایین^{۱۰} و مدولاسیون‌های ۳۲APSK، ۸PSK، QPSK در استفاده می‌کند [۳].

ادامه این مقاله بدین صورت سازماندهی شده است: در قسمت ۲ به تشریح مدل سیگنال و مدولاسیون‌های کاندید پرداخته شده است. در قسمت ۳ ویژگی‌ها و طبقه‌بندی کننده پیشنهادی معرفی شده‌اند. در قسمت ۴ نتایج شبیه‌سازی‌ها ارائه و تحلیل و در قسمت ۵ به نتیجه‌گیری و جمع‌بندی مقاله پرداخته شده است.

۲. مدل سیگنال

در این قسمت به معرفی مدل ریاضی سیگنال دریافتی باند پایه^{۱۱} و همچنین مدولاسیون‌های مورد نظر این مقاله پرداخته شده است. دنباله سیگنال دریافتی باند پایه $r(k)$ را می‌توان به صورت زیر نمایش داد:

$$r(k) = r_I(k) + j r_Q(k); \quad k = 1, \dots, N \quad (1)$$

که در آن (k) ، معادل پایین‌گذر^{۱۲} سمبیل ارسالی k ، (k) نوبیز سفید گاوی جمع‌شونده^{۱۳} مخلوط با متوسط صفر و N تعداد سمبیل‌های دریافتی است. اندیس‌های I و Q بخش‌های هم‌فار^{۱۴} (حقیقی) و متعامد^{۱۵} (موهومی) سیگنال دریافتی را مشخص

DVB-S2 استفاده می‌شود. استاندارد DVB-S2 نیز در ارتباطات دو طرفه، بنا بر شرایط کanal از یکی از مدولاسیون‌های ۳۲APSK، ۸PSK، QPSK استفاده می‌کند [۳]. در این سیستم‌ها فرستنده با ارسال یک پایلوت^۱، نوع مدولاسیون به کار رفته در فریم ارسالی را به اطلاع گیرنده می‌رساند و گیرنده نیز با استفاده از دمودولاتور متناسب داده موجود در آن، فریم را استخراج می‌کند. ارسال پایلوت برای هر فریم باعث کاهش گذرهای^۲ می‌شود. اگر گیرنده بتواند بهنحوی از روی سیگنال دریافتی، نوع مدولاسیون را تشخیص دهد، دیگر نیازی به ارسال پایلوت نبوده و گذرهای افزایش می‌یابد. برای داشتن چنین گیرنده هوشمندی، به یک الگوریتم سریع و دقیق برای تشخیص مدولاسیون سیگنال دریافتی نیاز است. تاکنون تحقیقات متعددی در زمینه تشخیص مدولاسیون صورت گرفته که در آنها روش‌های گوناگونی برای حل این مسئله ارائه شده است. مروری بر فنون‌های طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون موجود را می‌توان در مقاله مروری یافت [۴]. در حالت کلی دو رویکرد اصلی به مسئله طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون وجود دارد: رویکرد مبتنی بر احتمال^۳ و رویکرد مبتنی بر ویژگی^۴. رویکرد مبتنی بر احتمال، مسئله طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون را به صورت یک مسئله آزمون فرضیه‌های مرکب چندگانه فرمول بندی می‌کند که حل آن به نحوه مدل کردن کمیت‌های مجھول بستگی دارد [۵]. این رویکرد بهینه است اما معایبی نظیر پیچیدگی محاسباتی و حساسیت به جایه‌جایی فاز و فرکانس دارد. در مقابل، روش‌های طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون با رویکرد مبتنی بر ویژگی، که در ادامه تشریح می‌شوند، زیربهینه^۵ اما ساده و مقاوم می‌باشد [۶].

روش‌های طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون مبتنی بر ویژگی، شامل دو مرحله استخراج ویژگی و طبقه‌بندی می‌باشند. در مرحله استخراج ویژگی، یک یا چند ویژگی مانند کامولنت‌های دوری^۶ [۷]، همبستگی طیفی^۷ [۸] و تبدیل پیولت^۹ [۹] از سیگنال دریافتی استخراج می‌شوند. طبقه‌بندی کننده، ویژگی‌های استخراج شده را به عنوان ورودی دریافت کرده و نوع مدولاسیون را با استفاده از الگوریتم‌های شناسایی الگو تخمین می‌زند. در مقالات با موضوع طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون مبتنی بر ویژگی، روش‌های طبقه‌بندی متعددی مانند شبکه‌های عصبی مصنوعی [۱۰]، ماشین بردار پشتیبان^{۱۱} [۱۲] و طبقه‌بندی کننده‌های فازی پیشنهاد شده‌اند [۱۱].

در مقاله حاضر یک روش طبقه‌بندی مدولاسیون مبتنی بر ویژگی پیشنهاد شده که در آن کامولنت‌های مراتب چهارم و ششم سیگنال

¹ Pilot

² Throughput

³ Likelihood-Based Approach

⁴ Feature-Based Approach

⁵ Suboptimum

⁶ Cyclic Cumulants

⁷ Support Vector Machine (Svm)

⁸ Svm Pairwise Coupling

⁹ Second Generation Of Digital Video Broadcasting Via Satellite (Dvb-S2)

¹⁰ Low-Density Parity-Check Code (Ld pc)

¹¹ Baseband

¹² Low Pass Equivalent

¹³ Additive White Gaussian Noise (Awgn)

¹⁴ In-Phase

¹⁵ Quadrature

همان طور که ملاحظه شد، شکل ۱ نمودار پراکندگی سیگنال‌های باند پایه DVB-S2 آگشته به نویز با نسبت سیگنال به نویز^۲ SNR برابر با ۲۰ دسیبل را نشان می‌دهد. در مقاله حاضر مدولاسیون‌های استاندارد DVB-S2 به عنوان مدولاسیون‌های کاندید در نظر گرفته شده‌اند. استاندارد DVB-S2 به صورت وقیعی از ترکیب کدهای آزمون ۱۶APSK و ۸PSK و مدولاسیون‌های QPSK، ۳۲APSK و ۴۸PSK استفاده می‌کند. برای منظمهٔ ۱۶APSK نسبت حلقه^۳ ۲ درونی به بیرونی برابر $\beta = ۷/۷۵$ و برای ۳۲APSK برابر $\beta = ۷/۷۲$ و برای ۴۸PSK برابر $\beta = ۴/۸۷$ داده شده است [۶].

۳. ویژگی کامولنت

روش‌های طبقه‌بندی خودکار مدولاسیون مبتنی بر ویژگی، از دو مرحله استخراج ویژگی و طبقه‌بندی تشکیل می‌شوند. آن دسته از روش‌های مبتنی بر ویژگی که ویژگی کامولنت را از سیگنال دریافتی استخراج می‌کنند، پیش از این در تشخیص انواع مدولاسیون‌های خطی با موفقیت آزموده شده‌اند [۱۲]. در ادامه معرفی کوتاهی از کامولنت‌ها ارائه شده است.

کامولنت‌های یک توزیع احتمال، مجموعه‌ای از کمیت‌ها هستند که می‌توانند به عنوان جایگزینی برای ممان‌های آماری آن توزیع استفاده شوند. از آنجا که محاسبه کامولنت‌ها به نسبت ساده است، استفاده از آنها باعث کاهش پیچیدگی محاسباتی می‌شود. علاوه بر این تمام کامولنت‌های مرتبه^۴ ۳ و بالاتر یک متغیر تصادفی گوسی، برابر صفر هستند که مشخصهٔ پرکاربردی برای کاهش اثرات نویز AWGN و کشف مؤلفه‌های غیرگاوسی در یک فرآیند تصادفی است [۱۲].

همان طور که برای مجموعه‌های متغیرهای تصادفی، ممان‌های مشترک^۵ تعریف می‌شوند، می‌توان کامولنت‌های مشترک^۶ را نیز تعریف نمود. کامولنت‌های مشترک سیگنال دریافتی X(t) را می‌توان از روی ممان ترکیبی^۷ مرتبه p که به صورت زیر بیان می‌شود، به دست آورد:

$$M_{pq} = E[X(t)^p X^*(t)^q] \quad (۳)$$

که در آن،^۸ مزدوج مختلط را نشان می‌دهد. توصیف برخی کامولنت‌های مشترک به صورت زیر است [۱۴]:

$$C_{20} = M_{20} \quad (۴)$$

$$C_{21} = M_{21} \quad (۵)$$

$$C_{40} = M_{40} - 3M_{20}^2 \quad (۶)$$

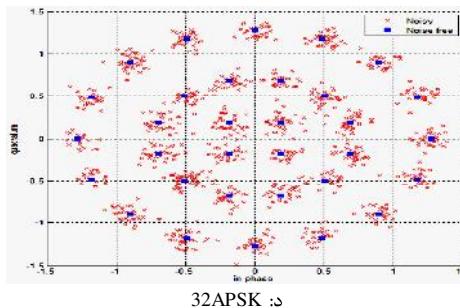
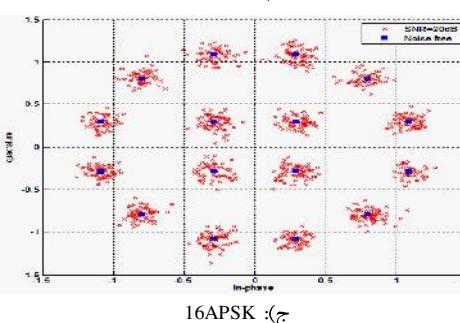
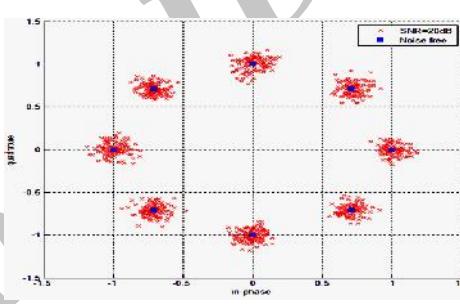
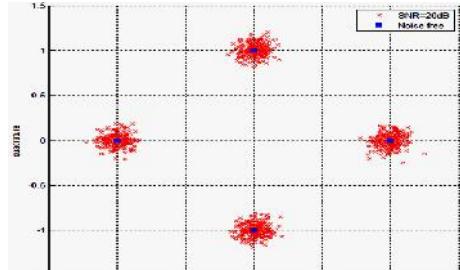
$$C_{42} = M_{42} - |M_{20}|^2 - 2M_{21}^2 \quad (۷)$$

$$C_{60} = M_{60} - 15M_{20}M_{40} + 30M_{20} \quad (۸)$$

$$C_{63} = M_{63} - 6M_{20}M_{41} - 9M_{42}M_{21} + 18M_{20}^2M_{21} + 12M_{21}^3 \quad (۹)$$

می‌کنند. در ادامه مقاله با استفاده از نرمالیزه کردن، منظمه‌های سیگنال^۹ با واریانس واحد در نظر گرفته می‌شوند. بنابراین برای مثال، مدولاسیون‌های سمبلهای ارسالی بدون نویز، به صورت زیر نشان داده می‌شوند:

$$s(k) = e^{j\theta_m}; \quad \theta_m \in \{2\pi m/M, m = 0, \dots, M-1\} \quad (۱۰)$$

شکل ۱: نمودار پراکندگی سیگنال‌های DVB-S2، آبی: سمبلهای بدون نویز، قرمز: سمبلهای نویزی در SNR=20 dB

^۱ Signal Constellations

^۲ Signal To Noise Ratio

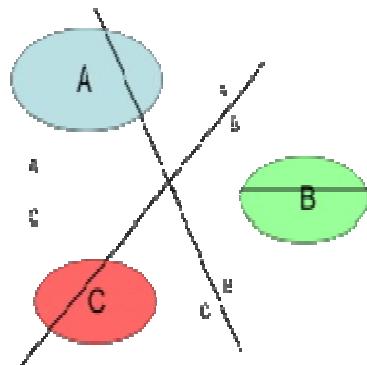
^۳ Ring Ratio

^۴ Joint Moments

^۵ Joint Cumulants

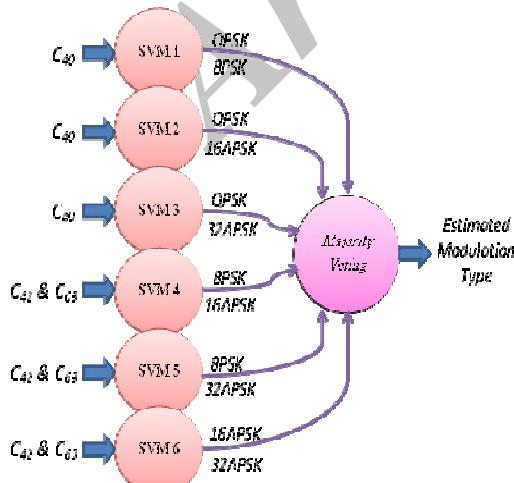
^۶ Hybrid Moments

است. ساده‌ترین شکل ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو در فرآیندی مشابه رأی‌گیری، کلاس انتخاب شده توسط بیشترین تعداد ماشین‌های بردار پشتیبان را به عنوان تصمیم نهایی بر می‌گزیند. روش‌های پیشرفته‌تر شامل استفاده از گراف‌های تصمیم، مشابه تورنمانت‌های حذفی برای تعیین کلاس نهایی می‌باشند [۱۴]. شکل ۲ مثالی از مزهای تصمیم برای طبقه‌بندی ۳ کلاسی با ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو با رأی‌گیری را نشان می‌دهد.

شکل ۲: مزهای تصمیم ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو

در مقاله حاضر نیز از ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو با تصمیم‌گیری بر اساس رأی اکثریت استفاده شده است. شناسایی سیگنال‌های به کار رفته در DVB-S2، یعنی مدولاسیون‌های QPSK، 8PSK، 16APSK، 32APSK، 8PSK، QPSK کلاسی است و برای استفاده از روش ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو، به ۶ عدد ماشین بردار پشتیبان باینری نیاز دارد. بلوك دیاگرام طبقه‌بندی کننده پیشنهادی این مقاله در شکل ۳ نشان داده شده است.

شکل ۳: بلوك دیاگرام طبقه‌بندی کننده پیشنهادی

باید از بین کامولنت‌های معرفی شده در روابط (۴-۹) یک یا چند ویژگی که بین مدولاسیون‌های استاندارد DVB-S2 یعنی QPSK، 8PSK و 32APSK، 16APSK متمایز ایجاد می‌کنند را انتخاب کرد. مقدار این ویژگی‌ها برای مدولاسیون‌های مورد نظر در جدول ۱ نشان داده شده است. برای محاسبه این مقادیر، از سیگنال‌های باندپایه نرمالیزه با انحراف واحد در شرایط بدون نویز استفاده شده است.

جدول ۱: کامولنت‌های مرتب مختلف برای مدولاسیون‌های کاندید

	C_{20}	C_{21}	C_{40}	C_{42}	C_{60}	C_{63}
QPSK	•	۱	۱	-۱	•	۴
8PSK	•	۱	•	-۱	•	۴
16APSK	•	۱	۰	-۰/۷۷	•	۲/۴۹
32APSK	•	۱	۰	-۰/۶۱	•	۱/۶۵

همان‌طور که در جدول ۱ مشخص است، ویژگی‌های C_{40} و C_{63} برای تشخیص مدولاسیون‌های فوق تفکیک‌پذیری لازم را دارا می‌باشند. بنابراین بردار ویژگی‌های ورودی طبقه‌بندی کننده به صورت زیر انتخاب می‌شود.

$$\begin{bmatrix} C_{40} \\ C_{42} \\ C_{63} \end{bmatrix} = \text{بردار ویژگی} \quad (10)$$

۴. ماشین‌های بردار پشتیبان دو به دو

ماشین‌بردار پشتیبان، یک ابزار قدرتمند برای طبقه‌بندی باینری است که توانایی طبقه‌بندی سریع پس از یک دوره آموخته را دارد. برای تطبیق ماشین‌های بردار پشتیبان با مسائل طبقه‌بندی چند کلاسی، روش‌های متعددی پیشنهاد شده‌اند که مهم‌ترین آنها عبارتند از:

- ماشین‌بردار پشتیبان چند کلاسی^۱: که در آن یک ماشین بردار پشتیبان اقدام به طبقه‌بندی همه کلاس‌ها می‌کند.
- طبقه‌بندی یک کلاس در برابر بقیه^۲: که در آن برای جداسازی هر کلاس از بقیه، یک ماشین بردار پشتیبان باینری استفاده می‌شود.
- طبقه‌بندی دوبه‌دو: که در آن برای جداسازی هر جفت از کلاس‌ها یکدیگر، یک ماشین بردار پشتیبان باینری در نظر گرفته می‌شود.

در ماشین‌های بردار پشتیبان دوبه‌دو، برای هر جفت از کلاس‌ها یک ماشین بردار پشتیبان وجود دارد که برای تشخیص بین آن دو کلاس آموزش داده شده است. بنابراین برای یک مسئله طبقه‌بندی N کلاسی، به تعداد $N(N - 1)/2$ ماشین بردار پشتیبان باینری نیاز

¹ Multi-Class SVM

² One-Against-All

جدول ۲: ماتریس تداخل در نسبت سیگنال به نویز صفر دسیبل

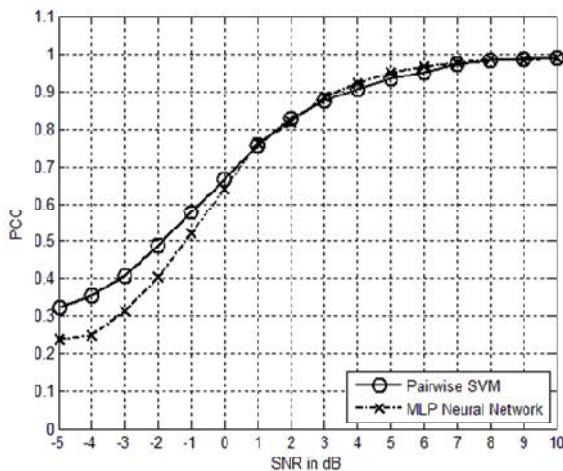
	QPSK	8PSK	16APSK	32APSK	Accuracy
QPSK	۹۴۷	۴۴	۸	۱	%۹۵
۸PSK	۶۵	۷۶۷	۱۵۹	۹	%۷۷
۱۶APSK	۷۱	۲۶۴	۴۴۲	۲۲۳	%۴۴
۳۲APSK	۸۱	۹۱	۲۹۵	۵۳۳	%۵۳
Reliability	%۸۱	%۶۶	%۴۹	%۷۰	

جدول ۳: ماتریس تداخل در نسبت سیگنال به نویز ۵ دسیبل

	QPSK	8PSK	16APSK	32APSK	Accuracy
QPSK	۱۰۰	۰	۰	۰	%۱۰۰
۸PSK	۰	۱۰۰	۰	۰	%۱۰۰
۱۶APSK	۰	۳۹	۹۳۹	۲۲	%۹۴
۳۲APSK	۰	۰	۱۷۴	۸۲۶	%۸۳
Reliability	%۱۰۰	%۹۶	%۸۴	%۹۷	

پیش از این در مرجع [۱۰]، یک الگوریتم تشخیص مدولاسیون مبتنی بر کامولنت ارائه شده که در آن، از ویژگی‌های C_{40} و C_{42} به همراه شبکه عصبی پرسپترون چندلایه^۳ برای طبقه‌بندی مدولاسیون‌های DVB-S2 استفاده شده است.

در اینجا احتمال طبقه‌بندی صحیح متوسط الگوریتم پیشنهادی مبتنی بر ویژگی‌های مشابه و با استفاده از ماشین‌های بردار پشتیبان دویه دو ارزیابی شده و در شکل ۵ با نتایج طبقه‌بندی شبکه عصبی مقایسه شده است. از این نمودار می‌توان مشاهده کرد که استفاده از ماشین‌های بردار پشتیبان دویه و به جای شبکه عصبی باعث بهبود عملکرد سیستم در SNR‌های پایین می‌شود.

شکل ۵: مقایسه عملکرد ماشین بردار پشتیبان دویه و شبکه عصبی

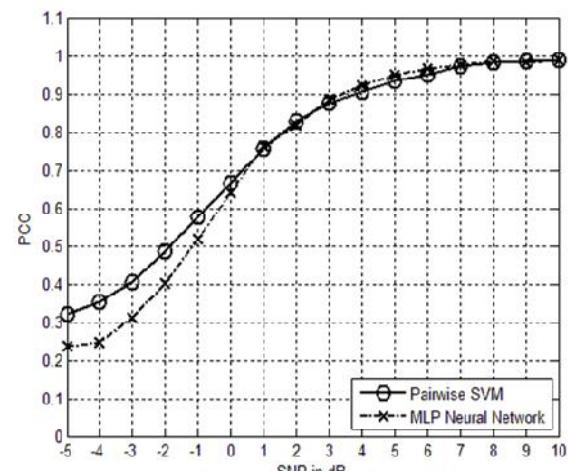
³ Multi-Layer Perceptron (MLP)

در این روش هر ماشین بردار پشتیبان بین یکی از دو جفت مشخص از کلاس‌ها شناسایی را انجام می‌دهد و تصمیم نهایی بر اساس رأی اکثریت ماشین‌های بردار پشتیبان اتخاذ می‌شود. بر اساس مقادیر جدول ۱، همان‌طور که در شکل ۳ نشان داده شده است، ویژگی C_{40} برای ماشین‌های بردار پشتیبان شماره ۱ تا ۳ و ویژگی‌های C_{42} و C_{63} برای ماشین‌های بردار پشتیبان شماره ۴ تا ۶ انتخاب شده‌اند.

۵. نتایج شبیه‌سازی

در این قسمت عملکرد روش پیشنهادی با شبیه‌سازی‌های متعدد ارزیابی شده است. تمام ماشین‌های بردار پشتیبان در این شبیه‌سازی‌ها از هسته خطی استفاده می‌کنند و نمونه‌های آموزشی آنها از سیگنال‌های DVB-S2 شبیه‌سازی شده در نسبت سیگنال به نویز ۱۱ تا ۲۰ دسیبل استخراج شده‌اند. بدین ترتیب برای هر نوع مدولاسیون از ۱۰ نمونه آموزشی استفاده شده است. احتمال طبقه‌بندی صحیح^۲ به عنوان معیار عملکرد طبقه‌بندی کننده در نظر گرفته شده است. با فرض تعداد سمبول‌های مشاهده شده و شرایط SNR پیکسان، نتایج به دست آمده با روش‌های پیشین مقایسه شده‌اند. نمودار احتمال طبقه‌بندی صحیح برای هر کلاس در شکل ۴ رسم شده است.

علاوه بر نمودار احتمال طبقه‌بندی صحیح، ماتریس تداخل نیز یک ابزار مفید برای ارزیابی عملکرد یک طبقه‌بندی کننده است. جدول‌های ۲ و ۳ ماتریس تداخل طبقه‌بندی کننده پیشنهادی را در نسبت سیگنال به نویز صفر و ۵ دسیبل نشان می‌دهند. این نتایج ماتریس‌های تداخل نشان می‌دهند که بیشتر خطاها در طبقه‌بندی در تشخیص بین مدولاسیون‌های 16APSK و 32APSK از یکدیگر اتفاق می‌افتد.

شکل ۶: نمودار احتمال طبقه‌بندی صحیح برای هر یک از کلاس‌ها

¹ Linear Kernel² Probability Of Correct Classification (Pcc)

- [6] M. Flohberger, W. Gappmair and O. Koudelka, "Modulation Classifier for Signals Used in Satellite Communications"; in Advanced Satellite Multimedia Systems, 2010.
- [7] O. A. Dobre, M. Oner, S. Rajan and R. Inkol, "Cyclostationarity-Based Robust Algorithms for QAM Signal Identification"; IEEE Communications Letters, Vol. 16, No. 1, pp. 12-15, 2012.
- [8] X. Teng, P. Tian and H. Yu, "Modulation Classification Based on Spectral Correlation and SVM"; in Conf. on Wireless Communications, Networking and Mobile Computing WiCOM , 2008.
- [9] K. Hassan, I. Dayoub, W. Hamouda and M. Berbineau, "Automatic Modulation Recognition Using Wavelet Transform and Neural Network"; in Intelligent Transport Systems Telecommunications, 2009.
- [10] M. Farhang, H. Dehghani and H. Bahramgiri, "Multi-Receiver Modulation Classification for Satellite Communications signals"; in International Conf. on Signal and Image Proc. Applications, 2011.
- [11] J. Lopatka and M. Pedzisz, "Automatic Modulation Classification Using Statistical Moments and a Fuzzy Classifier"; in Conf. on Signal Proc. WCCC-ICSP, 2000
- [12] P. Forero, A. Cano and G. Giannakis, "Distributed feature-based modulation classification using wireless sensor networks"; in IEEE Military Communications Conference MILCOM , 2008.
- [13] C.W. Hsu and C.J. Lin. "A Comparison of Methods for Multiclass Support Vector Machines"; IEEE Transactions of Neural Networks, Vol. 13, No. 2, pp. 415-425, 2002.
- [14] B. Aisen, "A Comparison of Multiclass SVM Methods"; MIT Media Lab, 2006.

۶. نتیجه‌گیری

در مقاله حاضر یک روش طبقه‌بندی مدولاسیون مبتنی بر ویژگی DVB-S2 برای جداسازی مدولاسیون‌های به کار رفته در استاندارد 16APSK, 8PSK, QPSK, 32PSK پیشنهاد و بررسی شده است. روش پیشنهادی از ویژگی‌های کامولنت‌های مرتب چهارم و ششم به عنوان ویژگی و از ماشین‌های بردار پشتیبان دویه‌دو برای شناسایی الگو استفاده می‌کند. نتایج شبیه‌سازی‌ها نشان داد که روش پیشنهادی، در SNR های پایین باعث بهبود قابل توجه عملکرد نسبت به برخی روش‌های پیشین می‌شود. در نظر گرفتن کاتال محوش‌گی چندمسیری، آفست فاز و فرکانس و استفاده از دیگر روش‌های شناسایی الگو به عنوان موضوعاتی برای ادامه این تحقیق پیشنهاد می‌شوند.

۷. مراجع

- [1] B. Ramkumar, "Automatic Modulation Classification for Cognitive Radios Using Cyclic Feature Detection"; IEEE Circuits and Systems Magazine, Vol. 9, No. 2, pp. 27-45, 2009.
- [2] K. M. Ho, C. Vaz and D. Daut, "A Wavelet-Based Method for Classification of Binary Digitally Modulated Signals"; In IEEE Sarnoff Symposium, 2009.
- [3] A. Morello and V. Mignone, "DVB-S2: The Second Generation Standard for Satellite Broad-Band Services"; Proc. the IEEE, Vol. 94, No. 1, pp. 210-227, 2006.
- [4] O. A. Dobre, A. Abdi, Y. Bar-Ness and W. Su, "A Survey of Automatic Modulation Classification Techniques: Classical Approaches and New Trends"; IET Communications, Vol. 1, pp. 137-156, 2007.
- [5] F. Hameed, O. A. Dobre and D. C. Popescu, "On the Likelihood-Based Approach to Modulation Classification"; IEEE TRANSACTIONS ON WIRELESS COMMUNICATIONS, vol. 8, no. 12 , pp. 5884-5892, 2009.